

Bruxelles, den 24. november 2023
(OR. en)

15986/23

DEVGEN 218	DIGIT 280
FIN 1246	COLAC 155
ACP 125	COEST 639
RELEX 1390	SAN 700
MIGR 418	GENDER 210
SUSTDEV 154	CLIMA 597
COHOM 223	ENER 640
COAFR 422	MAMA 176
COASI 208	

FØLGESKRIVELSE

fra:	Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen
modtaget:	21. november 2023
til:	Thérèse BLANCHET, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union
Komm. dok. nr.:	COM(2023) 717 final
Vedr.:	RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET Årsrapport 2023 om gennemførelsen af instrumenterne til finansiering af Den Europæiske Unions foranstaltninger udadtil i 2022 in 2022

Hermed følger til delegationerne dokument COM(2023) 717 final.

Bilag: COM(2023) 717 final

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 21.11.2023
COM(2023) 717 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Årsrapport 2023

**om gennemførelsen af instrumenterne til finansiering af Den Europæiske Unions
foranstaltninger udadtil i 2022
in 2022**

{SWD(2023) 357 final}

Indholdsfortegnelse

GlobALE FORPLIGTELSEr	1
Indledning	1
EU's reaktion på Ruslands angrebskrig mod Ukraine	2
EU: en stærk global aktør	4
Global Gateway	5
Fremme af bæredygtig udvikling	5
GlobALE PRIORITETER	6
Menneskelig udvikling	6
Den grønne pagt	7
Digitalisering, videnskab, teknologi og innovation	8
Bæredygtig vækst og beskæftigelse	9
Migration og tvangsfordrivelse	9
Regeringsførelse, fred, sikkerhed og menneskerettigheder	10
GLOBAL RÆKKEVIDDE	10
Afrika syd for Sahara	10
Asien og Stillehavsområdet	10
Nord-, Syd- og Mellemamerika og Caribien	11
De europæiske nabolandslande	12
Vestbalkan og Tyrkiet	13
Oversøiske lande og territorier (OLT'er)	13

GLOBALE FORPLIGTELSE

Indledning

I 2022, da verden fortsat var ved at komme på fode efter covid-19-pandemien, blev det internationale samfund stillet over for en ny krise i form af Ruslands angrebskrig mod Ukraine og konsekvenserne heraf. Ruslands aggression førte til en omfattende humanitær nødsituation, øgede globale fødevarepriser, der forværrede den globale manglende fødevarerikring yderligere, samt en langvarig energikrise.

Gennem de forskellige instrumenter til finansiering af EU's foranstaltninger udadtil og dets internationale partnerskaber reagerede EU på krigens virkninger ved at øge sin politiske, humanitære og finansielle støtte til Ukraine og nabolande og styrkede samtidig sin støtte til andre partnere, navnlig de mindst udviklede og mest sårbare.

I denne rapport beskrives de vigtigste elementer i EU's finansielle støtte til internationale partnerskaber, humanitær bistand, udenrigspolitik og udvidelse i 2022. Et enkelt instrument under den flerårige finansielle ramme for 2021-2027, nemlig instrumentet for naboskab, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde — et globalt Europa (NDICI — et globalt Europa), integrerer de fleste tidligere instrumenter for finansiering af foranstaltninger udadtil og suppleres af enkelte målrettede instrumenter såsom humanitær bistand og instrumentet til førtiltrædelsesbistand (IPA III)¹.

I 2022 påbegyndtes gennemførelsen af **EU's Global Gateway-strategi**², der skal fremme bæredygtig konnektivitet gennem investeringer i infrastruktur rundt om i verden på fem prioriterede områder på grundlag af en Team Europe-tilgang³. Som led i denne strategi vedtog Den Europæiske Union og Den Afrikanske Union (AU) investeringspakken mellem Afrika og Europa⁴.

Som led i Global Gateway fortsatte EU med at gennemføre **økonomiske planer og investeringsplaner** for dets naboskabs- og udvidelsesregioner. I den forbindelse var der fokus på henholdsvis små og mellemstore virksomheder samt den grønne og den digitale omstilling i Østpartnerskabsregionen og den grønne omstilling, modstandsdygtighed over for klimaændringer, konnektivitet og støtte til den private sektor i Sydpartnerskabsregionen.

EU fortsatte med at yde **humanitær bistand** for at lindre lidelserne for millioner af de mest sårbare mennesker i hele verden. I 2022 oprettede EU den **europæiske humanitære beredskabskapacitet** for at øge den umiddelbare humanitære beredskabskapacitet i forbindelse med pludselige naturkatastrofer og menneskeskabte katastrofer.

EU's udvidelsesbistand gik til at støtte udvikling af landdistrikter og investeringer inden for centrale områder såsom transport, energisikkerhed og den grønne og den digitale omstilling. I juni anerkendte

¹ Nærmere oplysninger findes i indledningen i del I af arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene, der ledsager denne årsrapport.

² https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway_da.

³ Til dette formål kombineres EU-midler med midler fra EU's medlemsstater og europæiske udviklingsfinansieringsinstitutioner.

⁴ Se s. 4.

Det Europæiske Råd, at **Ukraines, Moldovas og Georgiens** fremtid ligger i EU, og tildelte **Ukraine og Moldova** kandidatstatus.

EU fastholdt sin støtte til **demokratisering og menneskerettighederne** og udsendte seks valgobservationsmissioner (Colombia, Kenya, Libanon, Lesotho, São Tomé og Príncipe samt Timor-Leste) og gennemførte opfølgende missioner i otte lande.

EU bekræftede sin forpligtelse til at kæmpe for **global sikkerhed**, og den europæiske fredsfacilitet støttede fred i partnerlande og -regioner såsom Mozambique, Niger, Nigeria, Somalia, Moldova og Vestbalkan.

EU fortsatte med at støtte lande med at overvinde konsekvenserne af covid-19-pandemien og lancerede en ny **global sundhedsstrategi**⁵ for at forbedre den globale sundhedssikkerhed og sikre bedre sundhed for alle. EU reagerede også på andre lokale epidemier såsom de nye udbrud af ebolasygdom og kolera og nødsituationen forbundet med abekopper.

I 2022 gjorde EU og Organisationen af Stater i Afrika, Caribien og Stillehavet (OACSS) fremskridt hen imod undertegnelsen af den såkaldte **post-Cotonouaftale**⁶. I mellemtiden blev Cotonoupartnerskabsaftalen forlænget til midten af 2023.

EU's reaktion på Ruslands angrebskrig mod Ukraine

Da Ruslands angrebskrig mod Ukraine brød ud, reagerede EU i fællesskab, beslutsomt og øjeblikkeligt. De 27 medlemsstater og deres partnere rundt om i verden **fordømte den uprovokerede og uberettigede angrebskrig** og tog hurtigt skridt til at isolere Rusland politisk og økonomisk. EU fordømte også de indberettede krænkelser af den humanitære folkeret.

Som et udtryk for en urokkelig opbakning til Ukraine øgede EU sin politiske, humanitære og finansielle støtte til landet. I løbet af 2022 vedtog EU i tæt samordning med G7 og andre partnere ni sanktionspakker af et hidtil uset omfang, som var rettet mod personer og enheder, der bar et ansvar for invasionen, og målrettet mod centrale russiske sektorer i form af finans-, energi- og transportsektorerne samt statsejede virksomheder, hvilket førte til, at aktiver for ca. 24,1 mia. EUR blev indefrosset i EU.

For første gang blev **direktivet om midlertidig beskyttelse** aktiveret med henblik på at yde umiddelbar beskyttelse til næsten 4 millioner mennesker, der var tvunget til at flygte fra Ukraine (derudover er mere end 6,6 millioner internt fordrevne i Ukraine). Det lykkedes i vid udstrækning at forhindre menneskehandel ved at gennemføre EU's fælles plan for bekæmpelse af menneskehandel for at beskytte mennesker, der ankommer til EU.

På grundlag af en Team Europe-tilgang **mobiliserede** EU og dets medlemsstater samt finansielle institutioner **18,9 mia. EUR**⁷ i **finansiell bistand**, budgetstøtte og humanitær bistand. EU mobiliserede også 3,1 mia. EUR i militær støtte gennem den europæiske fredsfacilitet og oprettede en militær bistandsmission til støtte for de ukrainske væbnede styrker med et budget på mere end 100 mio. EUR.

⁵ https://health.ec.europa.eu/internationalcooperation/global-health_da.

⁶ https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/european-development-policy/acp-eu-partnership_da.

⁷ Dette omfatter ikke andelen af bistand fra Den Europæiske Udviklingsbank, som ikke er direkte omfattet af EU-garantier.

Efter at Ukraine aktiverede EU-civilbeskyttelsesmekanismen i februar, blev der i resten af året ydet mere end 80 000 ton bistand i naturalier til en værdi af ca. 502 mio. EUR.

Der blev afsat 330 mio. EUR til finansiering af tilskud **til støtte for kriseberedskab** inden for eksempelvis udbedring af skader på boliger og kritisk infrastruktur, herunder gennem solidaritetsbanen mellem EU og Ukraine, samt en modstandsdygtig digital omstilling og cybersikkerhed og bekæmpelse af desinformation. Desuden blev anvendelsesformålet for midler svarende til næsten 200 mio. EUR fra andre EU-programmer ændret med henblik på at håndtere konsekvenserne af krigen.

De samlede udbetalinger af EU-bistand løb op i 10,1 mia. EUR⁸, hvoraf 7,2 mia. EUR bestod af makrofinansiel bistand, mens 686 mio. EUR blev ydet i form af budgetstøtte.

Nuklear sikkerhed var en kilde til stor bekymring på grund af Ruslands uansvarlige adfærd på og i nærheden af Ukraines nukleare anlæg. Kommissionen mobiliserede det europæiske instrument for internationalt samarbejde om nuklear sikkerhed for hurtigst muligt at håndtere de ødelæggelser, der var forårsaget, navnlig i udelukkelseszonen ved Tjernobyl. EU's støtte omfattede bilateral bistand for 5 mio. EUR til at genoprette overvågningskapacitet og et bidrag på 5 mio. EUR til fonden International Chernobyl Cooperation Account med henblik på at genoprette infrastruktur forbundet med nuklear sikkerhed. Der blev afsat yderligere 3,4 mio. EUR til at støtte Den Internationale Atomenergiorganisation, herunder for at sikre organisationens tilstedeværelse ved kritiske nukleare anlæg i Ukraine.

Ruslands blokade af ukrainsk eksport og destruktion af afgrøder forværede den globale fødevarekrise. Antallet af personer, der befandt sig i en situation med akut **manglende fødevarer**, slog i 2022 rekord og nåede op på ca. 258 millioner⁹.

På grundlag af en omfattende Team Europe-tilgang øgede EU sin bistand til **fødevarer** og støttede de hårdest ramte lande i Afrika, Mellemøsten, Caribien og Stillehavet, herunder ved at lette ukrainsk eksport via solidaritetsbanen mellem EU og Ukraine. Denne fælles reaktion over for den globale manglende fødevarer sikring førte i perioden 2021-2024 til mobiliseringen af ca. 18 mia. EUR, hvoraf 8,3 mia. EUR kom fra EU-institutionerne, og ca. 9,6 mia. EUR kom fra EU's medlemsstater. I 2022 udbetalte EU-institutionerne ca. 2,6 mia. EUR til at bekæmpe global manglende fødevarer sikring, herunder ca. 1 mia. EUR i humanitær fødevarebistand¹⁰.

EU øgede også sin indsats for at håndtere den globale mangel på gødning, som blev fremhævet i Kommissionens meddelelse om gødning fra november 2022¹¹.

⁸ Dette beløb omfatter ikke midler, hvis anvendelsesformål blev ændret med henblik på at finansiere konfliktrelaterede foranstaltninger.

⁹ <https://www.fsinplatform.org/global-report-food-crises-2023>.

¹⁰ Dette beløb omfatter humanitær bistand til fødevarer-, ernærings- og indkomststøtte samt 50 % af de humanitære programmer med kontante ydelser til flere formål (den procentdel af kontantoverførsler til flere formål, der skønnes at gå til fødevarer baseret på en undersøgelse foretaget af Kommissionens Generaldirektorat for Civilbeskyttelse og Humanitære Bistandsforanstaltninger på Europæisk Plan (ECHO) i 2023).

¹¹ [COM\(2022\) 590 final af 9. november 2022](#).

EU: en stærk global aktør

I et år med stadig større usikkerhed forblev EU en drivkraft for multilateralisme og reagerede effektivt på globale udfordringer ved at forfølge en ambitiøs naboskabspolitik, fremme solidaritet og udvikle omfattende partnerskaber for at sikre og fremme fred, stabilitet, demokrati og menneskerettigheder.

EU's medlemsstater bekræftede også deres tilsagn om at påtage sig et større ansvar for europæisk sikkerhed og forsvar i tæt samarbejde med internationale partnere for at beskytte fælles interesser og værdier.

Med udgangspunkt i en Team Europe-tilgang er EU og dets 27 medlemsstater tilsammen fortsat den største yder af officiel udviklingsbistand (ODA) og ydede i 2022 92,8 mia. EUR¹², hvilket var 43 % af den globale ODA¹³ (og 0,59 % af deres BNP).

EU og dets medlemsstater øgede deres bistand til partnerlande og sikrede sig, at støtten til Ukraine ikke ydes på bekostning af resten af verden.

Den første **dialog på højt plan mellem EU og De Forenede Nationer (FN)**, som blev forestået af kommissionsformand Ursula von der Leyen og FN's generalsekretær, António Guterres, fandt sted i juli. Dialogen gav anledning til at bekræfte vores fælles mål og værdien af at samarbejde om at håndtere globale udfordringer.

EU mobiliserede 2,6 mia. EUR i humanitær bistand til at hjælpe med at tage hånd om presserende behov hos berørte befolkninger rundt om i verden. Med udgangspunkt i en Team Europe-tilgang udgør EU, medlemsstaterne, Den Europæiske Investeringsbank og Den Europæiske Udviklingsbank fortsat centrale globale humanitære donorer, herunder til oversete kriser såsom hungersnøden i Sahel.

EU og dets medlemsstater fortsatte med at gå forrest med hensyn til at udvise international **solidaritet i håndteringen af covid-19** og uddelte 502,2 millioner vaccinedoser til partnerlande. 422 millioner doser blev uddelt gennem faciliteten for global adgang til en vaccine mod covid-19 (COVAX), mens 80,2 millioner doser blev uddelt bilateralt.

Der blev gjort hastige fremskridt med gennemførelsen af Global Gateway-initiativet om **fremstilling af og adgang til vacciner, lægemidler og sundhedsteknologier i Afrika**, og der blev bebudet et initiativ til støtte for lignende bestræbelser i Latinamerika og Caribien.

EU og dets medlemsstater fortsatte også med at gå forrest i den globale indsats for at bekæmpe klimændringer og miljørelaterede udfordringer, og EU er fortsat verdens største yder af offentlig international klimafinansiering, idet der blev ydet 5 340 mia. EUR i perioden 2021-2022.

¹² Baseret på foreløbige data for 2022 fra Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling, som blev offentliggjort i foråret 2023.

¹³ Global ODA defineres her som omfattende den ODA, der indberettes af EU under ét og alle andre donorlande.

Global Gateway

I løbet af 2022 fortsatte Kommissionen med i tæt samarbejde med andre aktører på grundlag af en Team Europe-tilgang at gennemføre **Global Gateway-strategien**¹⁴ og lancerede omfattende Global Gateway-investeringspakker og Team Europe-initiativer.

Det første møde i **Global Gateway-udvalget** fandt sted den 11. december under formandskab af kommissionsformand Ursula von der Leyen og med deltagelse af udenrigsministrene fra EU's medlemsstater.

Som et vigtigt skridt hen imod mobiliseringen af de planlagte 300 mia. EUR i investeringer senest i 2027 indgik Kommissionen en garantiaftale til en værdi af 26,725 mia. EUR med Den Europæiske Investeringsbank om offentlige investeringer under **Den Europæiske Fond for Bæredygtig Udvikling Plus (EFSD+)**. Derudover afsatte Kommissionen 8,45 mia. EUR¹⁵ i finansielle garantier, der dækker investeringer i den private sektor under EFSD+ til støtte for 56 foreslåede investeringsprogrammer på Vestbalkan og i Tyrkiet, i naboskabsområderne og i Afrika syd for Sahara, Latinamerika, Asien og Stillehavsområdet. Disse garantier for den private sektor kan føre til investeringer til en værdi af mere end 67 mia. EUR.

De vigtigste investeringer i dette første år af gennemførelsen gik bl.a. til at fremme digital konnektivitet mellem EU og dets partnere, øge produktionen af vedvarende energi og energiforsyningssikkerheden, sikre små og mellemstore virksomheder bedre adgang til finansiering og udvide adgangen til og fremstillingskapaciteten for vacciner, lægemidler og sundhedsteknologier.

Som det første resultat af Global Gateway blev der på det sjette topmøde mellem EU og Den Afrikanske Union (AU) den 17.-18. februar bebudet en **investeringspakke mellem Afrika og Europa**, som vil mobilisere investeringer til en værdi af mindst 150 mia. EUR senest i 2027, herunder 28 mia. EUR i tilskud.

I naboskabs- og udvidelsesregionerne medvirker tre regionale økonomiske planer og investeringsplaner i øjeblikket til at gennemføre Global Gateway igennem 84 flagskibsprojekter, der vil mobilisere op til 77 mia. EUR i investeringer frem til udgangen af 2027. Store infrastrukturprojekter er ved at blive gennemført på tværs af Vestbalkan og i de østlige og sydlige nabolande, f.eks. jernbanekorridor VIII mellem Nordmakedonien og Bulgarien, det undersøiske elkabel, der løber gennem Sortehavet mellem Georgien og Rumænien, og det undersøiske Medusa-fiberkabel, der forbinder Nordafrika med Spanien, Frankrig, Italien, Cypern og Portugal.

Fremme af bæredygtig udvikling

Gennem EU's prioriteter for udviklingstiltag — nemlig menneskelig udvikling, den grønne pagt, bæredygtig vækst og anstændige job, digitalisering, uligheder og migration samt regeringsførelse, fred og sikkerhed — bistår Unionen internationale partnere med at nå FN's **verdensmål for bæredygtig udvikling**.

¹⁴ https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway_da.

¹⁵ Generaldirektoratet for Internationale Partnerskaber (GD INTPA) afsatte 6,05 mia. EUR, mens Generaldirektoratet for Naboskabspolitik og Udvidelsesforhandlinger afsatte 2,4 mia. EUR.

EU og dets medlemsstater konsoliderede deres tilsagn om at nå disse mål, herunder ved at gennemføre **Global Gateway-strategien**, som bidrager til alle verdensmålene gennem sine investeringsprioriteter.

I 2022 integrerede Kommissionen aktivt verdensmålene i **EU's ramme for bedre regulering**¹⁶.

GLOBALE PRIORITETER

Menneskelig udvikling

Hidtil usete udfordringer, der omfatter konflikter, klimaændringer, sundhedspandemier og den stille globale krise på uddannelsesområdet, har medført tilbageslag inden for menneskelig udvikling og øget ulighederne i de seneste år. I 2022 øgede EU sin indsats inden for en række indsatsområder.

Covid-19-pandemien kastede lys over behovet for at forbedre forebyggelsen, beredskabet og indsatsen med henblik på at håndtere fremtidige sundhedskriser. Den 30. november lancerede EU som led i Global Gateway-strategien **en ny global sundhedsstrategi**¹⁷, der lægger vægt på betydningen af velfungerende og inklusive sundhedssystemer samt behovet for at sikre beredskab inden for sundhedssikkerhed og samtidig skabe mere lige adgang til vacciner, lægemidler og medicinske teknologier og øge produktionskapaciteten for disse produkter. I 2022 gav EU tilsagn om 715 mio. EUR¹⁸ til Den Globale Fond.

Kommissionen fortsatte med at gennemføre **foranstaltninger til social beskyttelse** i ti lande, og gennem to globale faciliteter rettede den fokus mod systemopbygning, digitalisering og registrering samt specifikke ordninger for social beskyttelse for kvinder og uformelle arbejdstagere.

I tråd med EU's kønshandlingsplan III fortsatte Unionen med at fremme en kønsorienteret humanitær indsats og **ligestilling mellem kønnene**. EU satte fokus på udfordringer for kvinder, fred og sikkerhed i relevante multilaterale og regionale fora og i bilaterale dialoger. Der blev fortsat gjort en indsats for at øge integrationen af kønsaspektet, herunder gennem missioner og operationer inden for rammerne af den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik.

EU fortsatte med at beskytte børn og børns rettigheder i hele verden, herunder børn i væbnede konflikter. Dermed levede Unionen op til sine forpligtelser i henhold til EU-strategien for børns rettigheder for 2021-2024¹⁹.

Verdens ungdomsbefolkning udgøres af mere end 1,8 milliarder personer, og de er vigtige aktører, når det gælder om at skabe forandringer, idet de bidrager til at udforme mere modstandsdygtige, inkluderende og velstående samfund globalt. I oktober vedtog Kommissionen den første **handlingsplan for unge inden for rammerne af EU's optræden udadtil**²⁰ nogensinde for at inddrage, selvstændiggøre og forbinde unge over hele verden.

¹⁶ https://commission.europa.eu/law/law-making-process/planning-and-proposing-law/better-regulation_da.

¹⁷ https://health.ec.europa.eu/internationalcooperation/global-health_da.

¹⁸ For perioden 2023-2025.

¹⁹ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/rights-child/eu-strategy-rights-child-and-european-child-guarantee_da.

²⁰ https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/youth/youth-action-plan_da.

Det regionale **Team Europe-initiativ "Jobs through Trade and Investment"** (job gennem handel og investeringer), som blev lanceret i maj i de sydlige nabolande, understøtter en helhedsorienteret tilgang til jobskabelse ved at samle initiativer, der forbinder handel, investeringer og iværksætteri med jobskabelse og udvikling af menneskelig kapital.

Uddannelse udgjorde fortsat et centralt område for EU's optræden udadtil. EU bestræbte sig på at sikre retten til uddannelse for alle børn, herunder børn og unge, som var påvirket af konflikter, kriser og humanitære nødsituationer. Unionen afsatte 10 % af sit budget for humanitær bistand til uddannelse i nødsituationer. EU blev anerkendt som en **global forkæmper for uddannelse** på EU's topmøde om omstilling af uddannelse, der fandt sted i september.

EU's investeringer havde fokus på undervisere, **mere lige og inkluderende uddannelsessystemer** samt færdigheder, der vil sætte partnerlande i stand til at drage størst mulig nytte af den digitale og den grønne omstilling.

Den grønne pagt

På den 27. Partskonference under De Forenede Nationers Rammekonvention om **Klimaændringer** (UNFCCC COP27) fremlagde EU en række store initiativer til at støtte partnerlande med at afbøde og håndtere klimaændringer. Sammen med AU, Danmark, Tyskland, Frankrig og Nederlandene lancerede Unionen Team Europe-initiativet om tilpasning til og modstandsdygtighed over for klimaændringer i Afrika, som samler eksisterende og nye programmer for tilpasning til klimaændringer til en værdi af mere end 1 mia. EUR.

For at bidrage til udfasningen af kul indgik EU sammen med sine G7-partnere **partnerskaber om retfærdig energiomstilling** (JETP'er) med Indonesien og Vietnam og gjorde fremskridt med gennemførelsen af JETP'en med Sydafrika. Desuden lancerede EU sammen med Tyskland en global platform for kulregioner, som skal understøtte en retfærdig økonomisk omstilling gennem videndeling og netværkssamarbejde.

Ved udgangen af 2022 havde EU ydet teknisk bistand til 29 partnerlande til at udforme, ajourføre og gennemføre nationalt bestemte bidrag og nationale tilpasningsplaner. Gennem sine klima- og energidialoger samarbejdede EU med USA, Indien, Kina og andre store udledere om energiomstillingspolitikker, bedste praksis og grøn teknologi for at sætte skub i udviklingen af vedvarende energi og fremme energieffektivitet.

EU deltog også aktivt i multilaterale fora for at skubbe på for en global energiomstilling, som er i overensstemmelse med Parisaftalens mål. Unionen støttede udviklingen af et globalt brintmarked. I 2022 blev der indgået ikkebindende bilaterale aftaler med Ukraine, Egypten, Japan, Namibia og Kasakhstan for at øge efterspørgslen efter vedvarende brint og for at bidrage til **produktionen af vedvarende energi og brint**.

I december vedtog den 15. partskonference under biodiversitetskonventionen den globale Kunming-Montreal-ramme for biodiversitet. EU bekræftede på ny sit tilsagn om at yde støtte for 7 mia. EUR til **biodiversitet** som led i sit eksterne samarbejde.

Kommissionen vedtog en ny **EU-dagsorden for international havforvaltning**²¹, der afspejler prioriteterne i den europæiske grønne pagt.

EU øgede også sit engagement med partnerlande for at understøtte **bæredygtigt forbrug og bæredygtig produktion**, navnlig omstillingen til en cirkulær økonomi, ved hjælp af gennemførelsen af initiativet SWITCH to Green, der omfatter regionale programmer i Asien, Afrika og Middelhavsområdet.

Kommissionen lancerede **initiativet om grøn energi mellem Afrika og Europa** for at øge produktionskapaciteten for vedvarende energi med 300 gigawatt og sikre adgang til økonomisk overkommelig, pålidelig og bæredygtig energi.

Efter at der blev indgået et globalt metantilsagn på COP26, støttede EU udformningen af det internationale observationsorgan for metanemissioner, International Methane Emission Observatory, som forvaltes gennem FN's Miljøprogram og beskæftiger sig med detaljeret dataindsamling, kapacitetsopbygning og tiltag til støtte for reduktion af metanemissioner.

Digitalisering, videnskab, teknologi og innovation

I 2022 blev der gjort store fremskridt med digitale programmer under Global Gateway, herunder dataflagsskibsinitiativet i Afrika syd for Sahara, EurAfrica Gateway (internationale undersøiske kabler) og initiativet om regionale fiberoptiske kernetet i Afrika (regionale/grænseoverskridende jordbaserede forbindelser). Desuden blev den første pakke om digital økonomi under Global Gateway til en værdi af 820 mio. EUR lanceret i Nigeria af ledende næstformand Magrethe Vestager.

Den regionale afdeling i Asien og Stillehavsområdet af platformen **Digital4Development (D4D)** blev lanceret på det indopacifiske forum i februar. Den latinamerikanske og caribiske afdeling blev etableret i løbet af 2022, og den afrikanske afdeling fortsatte med at gennemføre en række flagsskibsinitiativer såsom projektet om D4D-platformen for AU og EU samt enheden IDEA — Inspiration, debat, engagement og accelereret aktion.

Der blev gjort fremskridt med oprettelsen af en **digital alliance mellem EU og Latinamerika og Caribien (LAC)**, som understøttes af D4D-platformen og sikrer finansiering til etableringen af en dialog om digital politik mellem EU og LAC, udvidelsen af BELLA-programmet for digital infrastruktur, oprettelsen af en digital accelerator for virksomheder og gennemførelsen af et regionalt Copernicusprogram.

Den anden fase af Copernicusprogrammet med Afrika, **Global Monitoring for Environment and Security and Africa Support Programme**, som er det vigtigste initiativ til samarbejde mellem Afrika og EU om jordobservation og global miljø- og sikkerhedsovervågning, blev indledt på vellykket vis.

Investeringspakken Global Gateway Africa — Europe indeholder tre flagsskibsinitiativer med et særligt fokus på videnskab, teknologi og innovation med henblik på at understøtte innovationsdagsordenen for AU og EU, regionale ekspertisecentre inden for den grønne omstilling samt jordobservations- og rumteknologi.

²¹ [JOIN/2022/28 final af 24. juni 2022.](#)

Bæredygtig vækst og beskæftigelse

EU støttede i 2022 bæredygtig og inklusiv vækst og skabelsen af anstændige job i partnerlande ved at lette mobiliseringen af offentlig og privat finansiering. Der blev offentliggjort en *rapport om investeringer i bæredygtig udvikling*²² vedrørende gennemførelsen af **Addis Abeba-handlingsplanen**.

EU's ekspertfacilitet om beskæftigelse, arbejdskraft og socialbeskyttelse (**SOCIEUX+**) udvidede sine aktiviteter til landene på Vestbalkan med finansieringsmidler for 10 mio. EUR.

Kommissionen fortsatte med at undersøge mulighederne for **bilaterale strategiske partnerskaber om råstofværdikæder**, navnlig med partnere i Afrika (f.eks. Namibia), Latinamerika, Vestbalkan og Centralasien (f.eks. Kasakhstan), via aftalememoranda.

I november 2022 afsluttede Kommissionen sine forhandlinger med Republikken Angola om en aftale om fremme af bæredygtige investeringer, som vil bidrage til at tiltrække og øge investeringer og samtidig integrere forpligtelser vedrørende miljø og arbejdstagerrettigheder.

I statusrapporten for 2022 om bistand til handel²³ blev det bekræftet, at EU's bistand til handel hjalp partnerlande med at øge deres handelskapacitet og tackle covid-19-pandemien. EU og dets medlemsstater var fortsat de største ydere af global bistand til handel.

Migration og tvangsfordrivelse

I 2022 steg trafikken på de fleste migrationsruter, navnlig på den centrale og den østlige Middelhavsrute og Vestbalkanruten. For første gang nåede antallet af tvangsfordrevne personer op på mere end 100 millioner på verdensplan, mens Ruslands angrebskrig mod Ukraine førte til, at adskillige yderligere millioner mennesker blev fordrevet.

Som udtryk for et fælles engagement lancerede EU og dets medlemsstater i december 2022 to regionale Team Europe-flagskibsinitiativer for at styrke migrationsstyringen, navnlig langs den centrale og den østlige Middelhavsrute samt Atlanterhavsruten. I december fremlagde Kommissionen en EU-handlingsplan for håndtering af udfordringer langs Vestbalkanruten.

I 2022 blev der vedtaget en yderligere pakke med 310 mio. EUR for at støtte internt fordrevne syrere samt flygtninge og sårbare værtssamfund i Irak, Jordan og Libanon²⁴. Sammen udgør EU og dets medlemsstater fortsat den største donor i reaktionen over for denne krise. På den **sjette Bruxelleskonference om støtte til Syriens og regionens fremtid** blev der indgået tilsagn om i alt 6,4 mia. EUR.

²² Europa-Kommissionen, Generaldirektoratet for Internationale Partnerskaber, "*Investing in Sustainable Development: Progress Report 2018-2022* (Investeringer i bæredygtig udvikling: statusrapport 2018-2020), Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2022, <https://data.europa.eu/doi/10.2841/156351>.

²³ Europa-Kommissionen, Generaldirektoratet for Internationale Partnerskaber, *EU Aid for Trade: Progress Report 2022* (EU's bistand til handel: statusrapport 2022), Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2023, <https://data.europa.eu/doi/10.2841/005862>.

²⁴ Herunder 240 mio. EUR i humanitær bistand.

Regeringsførelse, fred, sikkerhed og menneskerettigheder

Foranstaltninger fra EU's side bidrog til et stærkere Europa i verden ved at fremme en integreret tilgang til konflikter og kriser, herunder gennem støtte til fred og opbygning af modstandsdygtighed, **sundhedssektorreformer og kapacitetsopbygning til støtte for udvikling og sikkerhed for udvikling.**

I **Afghanistan** fokuserede EU på at forhindre et kollaps af landet med tanke på de potentielle sociale og økonomiske konsekvenser i og uden for Afghanistan. Der blev rettet særligt fokus mod kvinders og pigers rettigheder og mod ligestilling mellem kønnene. Der blev oprettet et forum for afghanske kvindelige ledere.

EU fortsatte med at støtte og fremme menneskerettighederne og demokratiet ved hjælp af dets multilaterale, regionale og bilaterale redskaber og ved at samarbejde med civilsamfundet. Sammen med netværket om menneskerettigheder og demokrati organiserede EU **det 24. menneskerettighedsforum mellem EU og NGO'er**²⁵, som havde fokus på ansvarlighed og retfærdighed. Desuden fornyede og øgede EU betragteligt sin støtte til mekanismen ProtectDefenders.eu, hvorigennem der i 2022 blev ydet støtte til mere end 6 500 af de mest udsatte menneskerettighedsforkæmpere.

I 2022 afsatte Kommissionen 170 mio. EUR til **Yemen**, som fortsat lider under en af verdens største humanitære kriser. Millioner af yemenitter er fordrevet, fattige og underernærede.

GLOBAL RÆKKEVIDDE

Afrika syd for Sahara

På det **sjette topmøde mellem EU og AU** blev der vedtaget en fælles vision for et fornyet partnerskab, som suppleres af Global Gateway-investeringspakken. Det **11. møde mellem Europa-Kommissionen og Kommissionen for Den Afrikanske Union** blev afholdt den 28. november og dækkede hele spektret af samarbejdet mellem EU og AU.

Under **Youth Mobility for Africa-programmet** blev der udpeget 36 kapacitetsopbygningsprojekter i 31 lande inden for rammerne af Erasmus+.

EU og Namibia undertegnede i november et aftalememorandum om oprettelse af et strategisk partnerskab om bæredygtige råstofværdikæder og vedvarende brint.

Asien og Stillehavsområdet

EU var i december vært for det første **topmøde mellem EU og ASEAN** (Sammenslutningen af Sydøstasiatiske Nationer) i Bruxelles, som markerede 45 års diplomatiske forbindelser. På mødet blev der indledt en ny **energidialog mellem EU og ASEAN** for at understøtte energiomstillingen og den regionale integration af energisystemer samt Global Gateway-initiativer gennem mobiliseringen af investeringer for 10 mia. EUR. I forbindelse med topmødet blev der indgået partnerskabs- og samarbejdsaftaler med **Malaysia** og **Thailand**. I oktober undertegnede EU og ASEAN også den

²⁵ https://www.eeas.europa.eu/eeas/stop-impunity-%E2%80%93-road-accountability-and-justice_en.

omfattende lufttransportaftale mellem EU og ASEAN, som er den første tværregionale luftfartsaftale nogensinde.

På det 28. **topmøde mellem EU og Japan** forpligtede de to parter sig til at samarbejde om at beskytte den regelbaserede verdensorden og nåede til enighed om EU's første digitale partnerskab.

I september blev det første forum mellem EU og Indien om vedvarende brint organiseret for at understøtte inddragelsen af den offentlige og den private sektor i udviklingen af brint med henblik på at dekarbonisere den indiske økonomi.

EU og dets medlemsstater reagerede prompte for at støtte **Pakistan** efter de oversvømmelser, der ramte landet i juni og påvirkede millioner af mennesker.

I 2022 sikrede EU gennem budgetstøtte, at 750 000 børn, der ikke gik i skole, fik adgang til uddannelse via 25 309 læringscentre i **Bangladesh**.

Konferencen om konnektivitet mellem EU og Centralasien i Samarkand fremmede initiativer om regional konnektivitet og drøftede behovet for at udpege bæredygtige, pålidelige og effektive forbindelser inden for transport, det digitale og energi mellem Europa og Centralasien. Konferencen bebudede også lanceringen af et Global Gateway-initiativ om digital konnektivitet²⁶.

Partnerskabet mellem EU og **Golfstaternes Samarbejdsråd** fik ny vind i sejlene i 2022, idet der blev holdt et fælles rådsmøde i februar, hvorpå parterne godkendte et ambitiøst femårigt fælles handlingsprogram. I maj vedtog EU en fælles meddelelse *om et strategisk partnerskab med Golfstaterne*²⁷.

Der blev også opbygget en indsats for at reducere metanemissioner i regionen gennem konferencer i Turkmenistan, i den sydøstasiatiske region og i Kina.

Nord-, Syd- og Mellemamerika og Caribien

Den 27. oktober mødtes udenrigsministrene fra **Sammenslutningen af Latinamerikanske og Caribiske Stater (CELAC)** og EU for første gang siden 2018 i Buenos Aires.

I december indgik EU og Chile den **avancerede rammeaftale mellem EU og Chile**, hvorved den eksisterende bilaterale associeringsaftale mellem parterne blev ajourført.

Den 22. juni lancerede kommissionsformand Ursula von der Leyen og den spanske ministerpræsident, Pedro Sánchez, et **nyt partnerskab mellem EU og LAC** om lokal fremstilling af vacciner, lægemidler og andre sundhedsteknologier samt styrkelse af sundhedssystemernes modstandsdygtighed.

Den socioøkonomiske og politiske krise i **Venezuela** varede ved og skønnedes at efterlade mere end 14 millioner mennesker i nød og få mere end 7 millioner venezuelanere til at forlade landet. EU's bidrag til hjælpeaktioner på tværs af forskellige sektorer i Venezuela og den bredere region støttede ca. 3,1 millioner sårbare personer.

²⁶ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/da/IP_22_6963.

²⁷ [JOIN\(2022\) 13 final af 18. maj 2022](#).

De europæiske naboskabslande

For de østlige nabolande bar året 2022 præg af Ruslands angrebskrig mod Ukraine samt en styrkelse af forbindelserne med EU's østlige partnerskabslande (Armenien, Aserbajdsjan, Georgien, Moldova og Ukraine). EU fastholdt også sin øgede støtte til det belarusiske folk.

I december bekræftede udenrigsministrene fra EU og de østlige partnerlande på ny betydningen af **dagsordenen for Østpartnerskabet** og anerkendte samtidig behovet for at tilpasse dagsordenens gennemførelse i lyset af de aktuelle begivenheder.

EU lettede fredsforhandlinger mellem **Armenien og Aserbajdsjan** og udsendte en mission under den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik til Armenien, som var den første mission af sin slags til et land, der indgår i Collective Security Treaty Organisation-samarbejdet. EU fortsatte også med at yde humanitær bistand til begge parter.

Aftalememorandummet om energi, som blev undertegnet med **Aserbajdsjan** i juli, vil styrke EU's energisikkerhed og støtte den grønne omstilling i Aserbajdsjan.

Gennem en stærk støtte til civilsamfundet og uafhængige medier i **Belarus** bidrog EU til at beskytte borgernes deltagelse og frie stemmer over for Lukasjenko-regimets brutale undertrykkelse.

EU ydede stærk støtte til at sikre Moldovas modstandsdygtighed og øgede det sikkerheds- og forsvarsmæssige samarbejde (herunder samarbejdet om hybride trusler, cybersikkerhed og bekæmpelse af desinformation samt bistandsforanstaltninger til de moldoviske væbnede styrker under den europæiske fredsfacilitet). I marts blev der indledt en politisk og sikkerhedsmæssig dialog på højt plan. EU fortsatte med at gennemføre tillidsskabende foranstaltninger for at fremme konfliktløsningsbestræbelser.

I **Georgien** bidrog EU til at gøre landet mindre sårbart over for hybride trusler og cybertrusler og støttede moderniseringen af dets forsvarsstyrker gennem den europæiske fredsfacilitet. Unionen var fortsat aktivt involveret i konfliktløsningsbestræbelser, f.eks. gennem det arbejde, som blev udført af Den Europæiske Unions særlige repræsentant for Sydkaukasus og krisen i Georgien, samt EU's observatørmission.

På det fjerde ministermøde mellem EU og de sydlige nabolande, som fandt sted i Barcelona den 24. november, bekræftede EU og dets partnere deres tilsagn om at styrke partnerskabsforbindelserne mellem EU og Middelhavslandene. De gav også tilsagn om at håndtere de mest presserende økonomiske, sociale, miljømæssige og sikkerhedsmæssige udfordringer med fokus på konsekvenserne af den russiske aggression mod Ukraine, navnlig med hensyn til energi- og fødevarerikkerhed.

I oktober blev der undertegnet et **grønt partnerskab mellem EU og Marokko**. Det såkaldte *Énergie Verte*-program til en værdi af 50 mio. EUR har til formål at fremme Marokkos energiomstilling, mens *Terre Verte*-programmet til en værdi af 115 mio. EUR støtter bæredygtig udvikling af skov- og landbrug.

I november intensiverede EU og Egypten deres samarbejde om omstillingen til ren energi med undertegnelsen af et aftalememorandum om et strategisk partnerskab om vedvarende brint. En trilateral aftale med Egypten og Israel udgør rammen for levering af israelsk gas til EU gennem Egyptens likvefaktionskapacitet.

Vestbalkan og Tyrkiet

I 2022 var EU fortsat fast besluttet på at fremme det europæiske perspektiv i regionen og indledte i juli tiltrædelsesforhandlingsprocesserne med **Nordmakedonien** og **Albanien**. I december gav Unionen også kandidatstatus til **Bosnien-Hercegovina** og indgik en aftale om visumliberalisering for Kosovo²⁸. Den 6. december blev det **første topmøde mellem EU og Vestbalkan** afholdt i Tirana.

Den vigtigste politikramme for midlerne under IPA III er stadig de økonomiske planer og investeringsplanerne samt den grønne dagsorden for Vestbalkan, som gennemføres via **investeringsrammen for Vestbalkan**. I 2022 blev der godkendt 40 flagskibsprogrammer, som forventes at finansiere investeringer for 5,7 mia. EUR.

I november blev der opnået et stort resultat i form af den hurtige vedtagelse af en hidtil uset **energistøttepakke til Vestbalkan** til en værdi af 1 mia. EUR som reaktion på energikrisen.

Tyrkiet huser den største flygtningebefolkning i verden. Gennem to humanitære flagskibsprogrammer ydede EU kontant bistand til næsten 1,5 millioner mennesker og bistod mere end 800 000 børn og deres familier med adgang til uddannelse.

Oversøiske lande og territorier (OLT'er)

OLT'erne har særlige forfatningsmæssige forbindelser med tre medlemsstater: Danmark, Frankrig og Nederlandene.

Den 22. november var Ny Kaledonien vært for det **19. årlige forum mellem EU og OLT'er**. OLT'erne spiller en stadig mere strategisk rolle for EU og er vigtige ambassadører for EU i deres regioner og har betydelige aktiver såsom omfattende eksklusive økonomiske zoner.

I Caribien får alle OLT'erne i regionen gennem **RESEMBID-programmet** bistand til opbygning af modstandsdygtighed og sikring af bæredygtig energi og havets biodiversitet. Bestræbelser på at sikre biodiversitet har gavnet habitater i seks OLT'er såvel som ca. 400 000 borgere og indbyggere.

²⁸ Denne betegnelse indebærer ingen stillingtagen til Kosovos status, og den er i overensstemmelse med UNSCR 1244(1999) og ICJ's udtalelse om Kosovos uafhængighedserklæring.